

GORENJEJEC.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEJEC» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Gorje ti, ubogi kmet, gorje!

(Dopis iz kranjskega okraja.)

Naslov sem vzel iz «Slovenca», tekst pa iz naroda.

Kdor živi in trpi na kmetih, kdor ima priložnost poslušati našega kmeta, kadar govori brez bojazni, da ga ne sliši blagoslovljeni berič, vedel si bode razlagati gornje besede. Vedoma jih je zapisal, zlobno se smeje našemu kmetu blagoslovljeni valpet ljubljanskega škofa in plačani priganjač dr. Žlindre. Gorje ti, ubogi kmet, gorje! Navlekel si na svoje izmučene rame poleg neznosnih davčnih in drugih bremen še breme političnih lenuhov, sebičnih zatiralcev, neodkritih sebičnežev, podlih izkoriščevalcev in kar je najhujše — kup hinavskih, neodkritih, za vsak vzvišen čut nezmožnih — prijateljev! Bog nas varuj prijatelj, sovražnikov se bomo obvarovali sami, je govoril narod. Da, govoril je, a govoril je tako, kakor so ga naučili izdajalski farizeji. Kakor so govorile priče, zapeljane po svojem dušnem pastirju h krivemu pričevanju v znani goški aferi, prisegle in klicale pravičnega Boga na pričo, tako je gorenjski kmet, zapeljan po svojih, le od svetne duhovske gosposke diplomiranih božjih namestnikih govoril na jeziku krivo, v srcu pa čisto prisego, ko je svojo od duhovnika podpisano glasovnico izročal volilnemu komisarju.

Navidezno ste zmagali, ali pridržali ste si vsaj to, kar ste imeli, vendar, verujte mi, da ste sicer dobili glasovnice, odtujili ste si pa srca!

Ko se je molilo za Brejčevo zmago, rekel mi je star kmet: «Zato molijo, da bi nam Bog dal še enega dohtarja, zato pa ne, da bi izprosili lepo vreme.»

Vprašam ga, kako bo volil. «Volil ga pa bom. Bogu smo se že tako zamerili, da nas, tepe z deževjem zdaj naj se pa še gospodu, bo pa še sedemkrat slabeje. Bog bo že odpustil, gospod pa ne. Če volim liberalca, ne dobim odveze, če odveze ne dobim, mi tudi Bog ne bo odpustil.»

Quis ut Deus!? Kdo je kot Bog!? Največje čudo je, pravi Valvasor, da se slovenski kmet ne boji še hudiča. Kako blizu pa je čas, da se tudi Boga ne bo več bal!

Takrat pa trikrat gorje Vam. Spominjajte se francoske revolucije! Ali niso takrat ravno od katoliških duhovnikov do kosti in mozga odrti in oglodani kmetje in delavci ravnotiste mase, ki so jim bile poprej po pasje pokorne, ravno tiste duhovne klale na posvečenih altarjih in obešale njihova rejena trupla na vrvi zvonov. Hoteli so nazaj, toda prepozno! Glava za glavo je padla, stotisoči so umirali pod morilno sekuro. Sami so si pisali svojo sodbo. Polagoma spisujete si tudi Vi, slovenski duhovniki, svojo, sicer ne smrtno, pa moralno obsodbo. Ni daleč čas, ko vam jo bodo od Vas do kosti oglodani in izmučeni slovenski kmetje in delavci slovesno prebirali, oropani najdražjega zaklada — svete vere. Sveta naša dolžnost je tedaj, da varujemo slovenskega kmeta gotovega propada.

Dolžnost naša, ki še verujemo, da je en Bog in da je Bog pravičen sodnik, ki bo v svoji neskončni pravičnosti sodil ravnotako katoliškega duhovnika po zasluženju kakor preprostega kmeta, če ne stokrat strožje je, da ohranimo tega kmeta Bogu in samostojnosti.

«Do tu in ne naprej!» čujte podli izkoriščevalci vernega kmeta. «Do tu in ne naprej» naj pa bode geslo za neodvisnost kmeta vnetih mož.

Svaka sila do vremena!

O izgoji šole.

Tomaž Carlyle, ki je živel sredi minulega stoletja in in je eden znamenitejših angleških pisateljev, piše o izgoji šole tole:

«Kdo bi mislil, da je pouk človeka nekaj, kar bi se moralo zaradi njegove koristi ali iz kakega drugega razloga zagovarjati, kakor da bi pouk in izgoja ne bila večna dolžnost in ena najvažnejših potreb. Pouk in izgoja je nekaj, kar bi se ne imelo zagovarjati, dasi je v naših časih treba to storiti. Da se ljudem, ki ne znajo misliti, dasiravno bi mogli, podaja dar misliti, to bi bila prva naloga, katero bi morala izpolniti vsaka vlada. Ali ne bi bilo kruto pogledati, ko bi bila v kaki deželi večina ljudi pohabljeni na telesu, ko bi imel vsaki tretji mož pohabljeno roko? Koliko krutejše pa je gledati, če ima duša zapečatenena ali izumrle oči! Luč je prišla v svet, ali za te uboge kmete ni prišla. Šest tisoč let so Adamovi sinovi neizrečeno trpeli, se trudili, se bojevali proti temi, zmagali so tuintam; za kmete je bilo vse to zastonj; 24 črk alfabeta je zanj še dandanes zagonetka, so zanj rune. Kmet hodi mimo njih, in ono duševno kraljestvo, katero so ljudje priborili s toliko težavo, ne obstoji zanj.»

Stanje hranilnih vlog.
1,100.000 K.

Rezervni zaklad:
nad 31.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvo
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje
po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 164—2

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschläger, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl.
80—24 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana
domača sredstva:

Dunajske želodčne srčne kapljice, krē tolažljive, 1 steklenica
20 h, 6 stekl. 1 K.

Zelodečne kapljice, 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K.

Tinktura zoper kurja očesa in flašter zoper kurja očesa in trdo
kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 ste-
klenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri,
1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h.

Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu
6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za
prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva.

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podob.
otročjih vozičkov, nastoljačev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 54—28

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštne prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Adolf Hauptmann

tovarna 53—28

oljnatih barv, firnežev, lakov
in kleja
v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštne prosto.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo,

Najboljše najcenejše in najhitrejše kosilo in večerjo

napravi vsaka gospodinja iz «Ilirskih testenin» kakor
so: nudelni, rezanci, makaroni i. t. d., katere so pa le
zanesljivo prave v škatljah po ½ kg z napisom:

«Prva kranjska tovarna testenin
Žnideršič & Valenčič, Ilirska Bistrica».

Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Ne pustite se varati, da so morda druge enako
dobre kot naše. 133—10

Cenike trgovcem zastonj in franko.

Ferd. Sekovanič

BLED (Gorenjsko).

79—24

Trgovina s špecerijskim in galanterijskim
blagom, z vinom in likerji, delikatesami in
prekajenim mesom. — Najboljša praška in
kranjska domača plečeta, gorenjsko sirovo maslo.
— Zaloga najboljše emajlirane kuhinjske po-
sode, porcelana in stekla. — Norimberška in
lesena roba, srajce, ženske in moške nogavice,
ovratnike, manšete, čevlje za gospode, dame
in otroke. — Kneippove sandale, kopalne če-
pice in vse potrebščine za hribolazce.

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina
domača tovarna

cikorije,
figove kave,
kanditov,
kandiranega sadja
in konseru

priporoča priznano dobre in cene
svoje izdelke. 68—26

Veroizpovedanje naj tudi goji in poučuje. Kako naj se uči vera? vpraša jezen radikalec. Ali naj se vadijo ljudje v liturgijah, katekizmah, da otroci vedno molijo vero, ali da se — kakor na Angleškem — 39 členov angličanske cerkve otrokom vedno trobi na ušesa? Prijatelji, zakaj ne gremo v Birmingham (veliko tovarniško mesto na Angleškem) ter si damo tam napraviti stroje, katere postavimo na vse ceste in vogle mestnih ulic, kjer naj noč in dan lajnajo te verske nauke? Ženij Birminghama je v stanu napraviti take stroje. Pojdite v Birmingham, tisti zna napraviti stroje, ki bodo govorili litanije in verske zapovedi. Birmingham zna napraviti vse stroje, ki znajo vsako umetnost, katera je le mehanična.

In kaj bi bili vsi ljudski učitelji, vsi duhovniki in vse cerkve v prisposobi s to železno cerkvijo v Birminghamu? To bi bila cerkev, v kateri bi se za dva milijona funtov sterlingov (1 funt = 11 gld.) res kaj storilo. Naročite za toliko in toliko funtov sterlingov verskih zapoved, za toliko in toliko funtov sterlingov železnih župnikov, zagojdite tiste dobro z zidovjem in neodvisno od sveta bodo ti pridigovali. Kjer je treba močnejšega glasu, napravite ventile stroja širše; vaš župnik pridiguje potem s primernim glasom, dokler mu daste dosti premoega, ne boji se nobenega in ničesar. Ali more blebetanje liturgij in artiklov spraviti nebeski ogenj v kako dušo in jo spraviti iz zemeljske tmine do nebeske modrosti. Duša se užge le na duši. Prvo in zadnje, kar je treba pri verskem nauku, je najti človeka, ki je res veren, vse drugo potem samo pride, brez tega ni nič.

Pred vsem je treba, da ljudstvo zna pisati in brati, to je priprava za ves drugi nauk, to je temeljni nauk vsega drugega nauka. Pobožno verstvo, vsi pobožni pridigarji, misijonarji naj se podvzajo, vlada naj stopi za alfabet z vsem ognjem in z vso spretnostjo in naj bo nestrpna v tej stvari, ki je bila čez 13 sto let pepeluška. Potem naj se postavi po preteku 10 let Anglež, ki ne zna pisati in ne brati, med največje skaze in naj se zaničuje dotičnega.»

Te zlate besede veljajo tudi še danes za naše razmere!

V Kranju, 5. oktobra.

Državni zbor je sklican na dan 17. t. m.

Nečuvven škandal se je pripetil pri seji tržaškega mestnega sveta. Slovenski občinski svetnik dr. Rybař je šibal sklep mestne delegacije glede neudeležbe pri pogrebu pokojnega škofa Šterka. Povedal jim je nekaj bridkih resnic, kar je laške «junake» tako raztogotilo, da so s silo iztirali dr. Rybařa in slovenskega občinskega svetnika Vatovca, ki je prvemu priskočil na pomoč, iz

PODLISTEK.

Iz neznanega vzroka.

(Hrvatski spisal Bogumil Toni, prevel † P. L.)

Zamišljena stopa po ulici. Štirinajsti dan je, odkar je brez službe. Kjer je še doslej bila, bili so ž njo zadovoljni. No, odpustili so jo. Treba je štediti, in nje niso več potrebovali. Iskala je službe na vse strani, vpraševala tuintam, a brez uspeha. In sedaj se je vračala iz neke hiše, daleč, gotovo iz predmestja. Reklo se ji je, da tam potrebujejo služkinjo. No, ravno pol ure prej so vzeli drugo. Zamišljena se je vračala. A v mraku ni opazila, kako so jo mnogi pogledovali ravno v obličje. Mlada je, lepa in — — — Nek gospod ji je sledil. Ona ga ni opazila. Pozneje pa se ji je približal in jo izpraševal razno. Prvi trenutek je hotela zbežati, ali on se ni ustrašil. Naposled pa mu je povedala ime in pripovedovala svoje težave. Ponudil ji je, da naj gre ž njim v bližnjo gostilno. Njega bi srce bolelo, ko bi ne hotela, da se okrepi. Obotavljala se je, a bila je gladna in žejna. In lakoto je tako težko trpeti...

dvorane ob divjaškem kriku zbesnele galerije. Pač vellekulturen čin laške gospode.

Volitve na Ogrskem so se pričele dne 2. t. m. Dosedaj je izvoljenih 203 liberalcev, 45 Košutovcev, 7 Ugroncev, 3 Slovaki in 2 Srba. Vladna stranka je izgubila 18 mandatov. Pri teh volitvah je tekla kri. Ljudstvo je razburjeno, tuintam je moralo poseči vmes vojaštvo.

Iz Kine se je preko Trsta in Dunaja vračalo minuli teden 800 nemških vojakov domov. Sprejemali in slavili so jih kakor kakšne zmagalce. Ko so se pripeljali v Celje, so celjski hajlovci vpili: Die Chineser san schon do!

Dopisi.

Iz Dovjega. Zadnjič smo čitali v «Gorenjcu» nekoliko črtic o našem občinskem gospodarstvu in delovanju kmetijske podružnice, danes pa hočemo omeniti tudi naše gasilno društvo. Lansko jesen smo imeli v vasi hud požar, ki je vpepelil tri hiše z gospodarskimi poslopji vred. Pri tej priliki je bilo samoobsebi umevno domače gasilno društvo prvo na licu mesta — žal — če moramo resnici na ljubo povedati, da se ni ravno uzorno obneslo. Ne bomo naštevati posameznih napak, katere so se opažale pri tej priložnosti, reči pa moramo, da tega ni toliko krivo moštvo kolikor načelnštvo samo, ki ne skrbi za izvežbanje moštva. Celo leto pred omenjeno nesrečo ni imelo gasilno društvo nobene vaje. Gospod načelnik se je izrazil pri neki priliki, da se pri vajah preveč poškodujejo cevi. Le obžalovati moramo, da ni on vojni minister. Gotovo bi nam prihranil tudi vojaške vaje in z njimi veliko časa in denarja. Pa pustimo šalo. Vprašajmo ga le, ali se cevi bolj poškodujejo pri vaji, ki trpi le par ur ali pa pri gašenju njegovega apna, kjer je več dni skupaj tekla voda po njih? Mislili smo, da nas bode nesreča kaj spametovala, da se bo namreč v bodoče kaj bolj skrbelo za izvežbanje gasilnega društva, pa motili smo se. Čeravno bode konec oktobra že eno leto po požaru, pa nismo imeli po tistem še nobene vaje. — Ali je znabiti sedaj za nas škoda po ognju izključena? — Dalo bi se še marsikaj napisati, ker gradiva imamo še preveč, pa to naj za danes zadostuje. Gasilec.

Iz Ljubljane, 20. septembra*). (Slov. akad. fer. društvo «Sava») je imelo dne 14. t. m. svoj sklepni oziroma prvi glavni občni zbor. Pozdravivši navzoče konstatuje predsednik teh. J. Krsnik sklepčnost ter na kratko poroča o društvenem delovanju v tekočem letu. Podrobnosti posnamemo iz tajniškega poročila, katero se je soglasno odobrilo. Notranje delovanje presega vobče

*) Zaostalo.

Utešila je lakoto. On jej ponudi še pijače. Bila je slabotna in od prvega kozarca se ji je porudilo lice. Zahvalila se je na dobrem delu in hotela oditi. Ali on ji ni pustil. In ona je mislila, da prihaja vse od dobrega plemenitega srca. Njegove besede so bile tako lepe, polne milosrčnosti. Bila je nepokvarjena, pa je mislila, da vsi ljudje govorijo kakor ona; samo to, kar imajo v srcu, kar čutijo v duši. In ostala je še pri njem — — —

*

Drugega dne zvečer čakal jo je oni gospod v svoji sobi. Rekel ji je, da naj pride k njemu, da ji hoče pomoči tudi z novci, ako ne dobi službe. Ni prišla, čeprav se je je nadejal. Nekdo potrka tačas. «Evo je», reče sam pri sebi. Ali zmotil se je. Bila je raznašateljica novin. Prijel je za časopis, da bi hitreje potekel čas. Slučajno se mu je ustavilo oko na notici. Prečital je. V časopisu je bilo: Danes opoldne skočilo je z mosta v reko šestnajstletno dekle N. N. (a to ime mu je bilo znano). Hoteli so devojkjo rešiti, a bilo je prepozno, valovi so jo požrli. Vzrok samomora je neznan.»

«Vraga», reče on sam pri sebi, «meni pa ni neznan vzrok, kaj da jo je dovedlo do takega čina...»

daleko delovanje na zunaj, in to radi tega, ker se je društvo intenzivno bavilo s svojo preosnovo v smislu modernega dijaškega gibanja, katero preosnovo označuje soglasno odobreni društveni program, ki določa, da se raztezaj «Sava» potom novoutemeljenih svojih «podružnic» čez vso slovensko domovino (1), obsezajoča v sebi slovensko napredno dijaštvo — nenapredno, klerikalno dijaštvo v njej nima mesta (2), združuj tako dijaško mladež v ožje občevanje (3), prirejajoča po svojih podružnicah redne društveniše sestanke (4), ki naj po svojem prostem značaju utrjujejo oziroma ustvarjajo ožjo vez med preprostim narodom ter takozvano inteligenco. V tisto svrhu služi prirejanje ljudskih veselici (6), s katerim naj se spajajo poljudna predavanja, koja vodi «predavateljski odsek Save» (7). S tem svojim programom, v prvo s točko (7), stopa tedaj «Sava» med hojevnikke za razvoj slovenskega naroda. Da se končno uredi društveni prokret, izdelal je odbor nov društveni poslovnik — prvo podlago preosnove —, s katerim uvaja podružnice. Poslovnik je občni zbor sprejel, in se predlože spremenjena pravila vladi v odobrenje. V zvezi s preosnovo stoji vrsta predlogov, ki jih je zbor soglasno sprejel. Živahno notranje delovanje onemogočilo je za preteklo leto delovanje na zunaj. Zato zaznamuje «Sava» le «Savanski večer» 26. septembra 1900. v areni «Narodnega Doma», ki je donesel Prešernovemu spomeniku 20 K; «Savanski ples» 5. jan. 1901 brez prebitka in sodelovanje pri velikonočni Ciril in Metodovi veselici v «Narodnem Domu», poleg tega vrsto zastopanj. Vsa poročila je zbor soglasno odobril. Odstopajočemu odboru se da obsolutorij s pohvalo, novovoljeni odbor pa se sestavi sledeče: predsednik kand. teh. Rudolf Schweitzer, podpredsednik med. Gaber Hočevnar, tajnik phil. Fran Kobal, blagajnik jur. Fran Černe, namestnika forest. Od-lasek Milko in jur. Pogačnik Stefan, preglednika tech. I. Kersnik in med. B. Češark. Po skoro štiriurni obravnavi zaključil predsednik zborovanje ob polosmih zvečer.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Zadnje četrletje letošnjega leta smo nastopili s to številko. Pri tej priliki najljudneje prosimo vse one, ki so z naročnino ostali na dolgu, da nam taisto nemudo-

Prigodbe nekdanjih časov

opisuje Matija Bobnar.

V letu

VII.

1816 deževno in mrzlo leto z viharji in plohami; seno ni bilo suho, mnogo se ga je spridilo; vino revno. Draginja, lakota, tretje hudo leto.

1817 To leto je bilo v tem stoletju najbolj žalostno za našo deželo. Že poprej slabe letine in sedaj je vojska mnogo vzela in ljudem je primanjkovalo vsega. Celo trava ni rastle kakor po navadi, kajti šele o sv. Florijanu se je prikazalo semterja nekaj zelenja, zato je nastala koncem maja huda lakota po vseh slovenskih deželah. Mernik pšenice je stal 6 — 7 gld., druga žita so bila ravno tako draga. Ljudje so od lakote kar umirali. Revežem se je posebno slabo godilo, kuhali so jim takozvano «Rumfortovo župo», mleli so stebila od koruze, vživali so tudi kuhane koprive, jesti so morali celo sirovo travo. Zato so zlasti po Dolenjskem zelo mrli. Pripetilo se je, da so našli kakega človeka v travi ležečega, mrtvega s travo v ustih. O kresu je bilo še zmiraj hudo, vendar je dajalo žito mnogo upanja. Hiteli so z žetvijo tako hitro, da so komaj dozoreli ozimni ječmen zjutraj poželi, omlatili, ga v peči posušili, v stopah zmleli in ga še tisti večer kot jašprenj postavili na mizo. Po sv. Petru so začele padati žitne cene; leto je bilo potem dobro. A nekatere kraje je zadela druga

ma določijo. Obenem pa prosimo somišljenike lista, naj nam pridno nabirajo novih naročnikov.

Osebnosti. Vladni kancelist g. Primož Ragazi je dodeljen okrajnemu glavarstvu v Kranju. — Gospod Jos. Seigerschmidt, župnik v Zaplani, je inštaliran na župnijo Lesce.

Cesarjev 72. god se je včeraj obhajal prav slovesno. Godba gasilnega društva v Kranju, o kateri poročamo na drugem mestu, je napravila že na predvečer bakljado in serenado, včeraj pa se je služila maša, kateri so prisostvovali zastopniki tukajšnjih uradov, mestno starešinstvo, uradniki in dokaj meščanstva. Iz raznih hiš, kjer so nastanjeni uradi, vise cesarske zastave.

Gospod Tomaž Pavšlar je ponudil zgodovinske najdbe, katere je izkopal v Lajhu, za samo 40.000 K. Kranjski deželni odbor, ki itak ne ve kam z denarjem, je seveda radostno sprejel to ponudbo, Čujemo, da pride jutri v Kranj odbornik g. dr. Ivan Tavčar, da bo osebno izplačal gospodu Pavšlarju to malo svotico in da bo izrekel v imenu Kranjske dežele gospodu Tomažu zahvalo za ta veliko dušen dar (tako se pač mora imenovati z ozirom na veliko večjo vrednost najdenih nakitov). Ker je g. Pavšlar baje našel najlepše stvari na mestnem svetu, nikakor ne dvomimo, da bo v znak hvaležnosti najmanj polovico denarcev odstopil kranjski občini, ki bo vsled tega imela skoro skupaj ves potrebn denar za novo klavnico. Čez sedem let pride vse prav in tako bodo stari Slovenci, ki so bili neki pokopani v prijaznem Lajhu, koristili s svojim lišpom še po preteku stoletij in stoletij poznim vnukom. Slava njihovemu spominu, slava vrednemu vnuku, velikodušnemu Tomažu.

Gospoda Kobar & Pavšlar ali kakor se v «Slovenskem Listu» bombastično nazivljeta «Več meščanov-davkoplačevalcev», sta v zadnjem «Dihurju» zopet začela pripovedovati ono neizmerno dolgo povest o vodovodni kači in o električnem polžu. V prihodnjih številkah se bo menda nadaljevala ta že neštetokrat pogreta «storija» za pridne, Kobarju in Pavšlarju poslušne otroke. Pač, za izpremembo je pa vendar izumila nekaj novega ta brihtna dvojica. Med dolgočasno povest sta nasula slavna kranjska tehnika toliko vprašanj na «Gorenjca» in kranjski občinski odbor, da bi morali napisati kar cele strani, ako bi hoteli zadostiti radovednosti poukazeljnih, se-

nesreča. Tisti dan po sv. Urhu, 5. julija je bil velikanski vihar v kamniškem in brdskem okraju, ki je na hišah in drevju naredil veliko škodo. Toča je padala debela kot kurja jajca, ptiči so ležali pobiti od toče po gozdih, ljudje so komaj ostali živi, kar jih je bilo na prostem. Tri dni po Vel. Šmarnu je hudo pobila toča po Dolenjskem in Štajarskem.

1818 rodovitno in gorko leto. Začeli so dežele meriti.

1819 rodovitno in gorko leto. V jeseni je cvetelo drevje.

1820 še dosti dobro leto; samo 21. maja je nastala huda slana, ki je napravila mnogo škode po deželi.

1821 jesen deževna, vino slabo — kislo. Zima je bila pozna, a jako prijetna, skoro brez snega. Božični dan je bilo tako gorko, da so otroci na kmetih sli bosi v cerkev. Popoldne tistega dne se je vlila ploha.

1822 zima brez snega, spomladi vse lepo cvetelo, poletje prineslo obilo sadu. Prav dobra letina. Močvirje nad Ljubljano so začeli sušiti in so napravili vodotoč za gradom.

1825 16. maja je zapadel sneg. Meseca junija je bilo deževno vreme. O sv. Jakobu je zopet zapadel sneg po planinah, po ravninah je bilo zelo mrzlo vsled tega. Letina je bila zelo dobra. Na trgu v Kranju se je dobila pšenica mernik po 2 gld., rž pa po 60 kr.

veda tudi pouka potrebnih gospodov. Čislani čitatelji naj se ne boje, da bi odgovarjali na ta vprašanja. Ne pišemo «Gorenjca» samo za Koblarja in Pavšlarja, tudi nismo v šoli, kjer bi morali odgovarjati na vprašanja kateheta Koblarja in ne glede na to se je ta tvarina že tako na dolgo in široko mrcvarila po «Slovenskem Listu» in pojašnjevala v «Gorenjcu», da bi nam ne preostajalo drugega, kot vse še enkrat ponavljati, kakor to delata Pavšlar & Koblar. Gospoda naj ne zamerita, če jima ne sledimo na to polje. In morda nas bota tudi oprostila, ako se jima drznemo nasvetovati, da naj se nikar ne norčujeta preveč iz potrpežljivosti sicer gotovo nad vse lahkovernih bralcev «Slovenskega Lista» odnosno svojih redkih pristase.. Mi mislimo namreč oni klasični račun o troških in dohodkih eventuelne občinske elektrarne, katerega podajata v zadnjem «Slovenskem Listu». Ves račun sloni na trditvi, da ima mesto 72 konjskih sil na razpolaganje, dasiravno nimata za to trditev nikake realne podlage (v kratkem bo občina v pomirjenje duhov po nepristranskih tehnikih dala konstatirati število konjskih sil). Pa recimo, da je razmerje dejanski tako, recimo, da bi ta sila, kakor naprej izvajata, dajala res 1500 žarnic po 16 sveč in sicer zato toliko, ker gori po njih zatrdilo k večjemu le dve tretjini žarnic (kar se pa more trditi le pri velikomestni uporabi na podlagi dragih elektroštevcev, nikdar pa ne tam, kjer se oddajajo luči za letno pavšalno svoto), recimo tedaj, da bi bilo vse to res, toda nadaljne trditve o troških in dohodkih elektrarne so pa že tako gorostasne, da jih ne moremo imenovati drugače, kakor čisto navaden «Gimpelfang». Vse troške za elektrarno in kabel nastavita tjavendan s 60.000 kronami, vsakoletne dohodke s 16.400 K in to že po odbitku vsakoletnih troškov za obrestovanje ter amortiziranje najete glavnice, za popravljanje, vzdrževanje in nadzorovanje elektrarne. Znano pa je, da najugodnejše napravljene elektrarne donajajo okrog 6 odstotkov dobička! Priliko smo imeli pred kratkim govoriti s strokovnjakom, kateremu smo pokazali Pavšlarjev račun. Najpoprej je debelo gledal, potem se je pa začel smejati in se smejal toliko časa, da smo se že bali — za njegovo zdravje. Solzami v očeh nas je vprašal, če leta v Kranju mnogo takih oslov prostih okoli, ki verjamejo temu računu. Na čast našega dobrega mesta smo povedali z mirno vestjo, da so redko sejani taki čudaki, kajti, da govorimo odkrito, šteti nismo marali vmes niti Koblarja in še celo ne Pavšlarja, ki pač sama ne verjameta takim oslarijam, temveč nudita v «Slovenskem Listu» gotovim četveronožcem tako klajo in osat, kakor jim gre pač v slast. A še ti se bodo polagoma zbrhtali. Malo jih je še, ki verujejo Pavšlarjevim, po Koblarju obelodanjenim računom. Gospod Pavšlar se je v svojih računih že prevečkrat zmotil, hvala Bogu, dosedaj vedno le v svojo škodo!

1 konjska sila = 6 mož.

Kranjski občinski odbor je v svoji včerajšnji seji vzela na znanje poročilo odbora «Dijaške kuhinje», podelil je dosedanjemu odboru absolutorij in mu izrekel zahvalo in priznanje na uspešnem delovanju. Iz obširnega in temeljitega poročila navedemo le, da je imela dijaška kuhinja v drugem polletju šolskega leta 1904-05 kron dohodkov, troškov pa K 6328:30. Pregledovalcem računov sta se določila občinska odbornika M. Matiašič ter K. Pučnik in iznova so se izvolili v odbor kot zastopniki občine V. Majdič, dr. V. Korun in dr. E. Šavnik. Občinski odbor se je na predlog policijskega odseka izrekel ugodno o prošnji Ivane Šumi, neugodno pa o prošnji Emila Brandta za koncesijo gostilniške obrti. Pri glasovanju o prošnji Marije Jakofčič ni dobil noben predlog potrebne večine. Ko so se rešile še tri prošnje za vsprejem v občinsko zvezo, je župan zaključil sejo.

Mirozov po mestu je napravila godba prostovoljnega gasilnega društva in prostovoljno gasilno društvo v proslavo godu Njega Veličanstva Franca Jožefa I. v četrtek dne 3. t. m. zvečer ob devetih. Obenem je bila serenada in bakljada navedenih društev pred c. kr. okrajnim glavarstvom. Trume ljudstva, katere so sledile godbi, so priča, kako priljubljena je. Priporočamo godbo, katera nam je preskrbela že toliko veselih uric, vsestranski pod-

pori, ker — kakor čujemo — sedanje število članov in njih doneski ne zadoščajo v pokritje rednih troškov, prosimo in pozivljemo p. n. gg. meščane, uradnike in profesorje, da pristopijo, kdor se ni, kot podporniki društvu, saj stane mesečina samo eno krono.

Napredovanje kranjske gimnazije pod vodstvom ravnatelja Hubada, pokazalo se je letos. Kar 53 (reci triinpetdeset) dijakov je manj nego lansko leto, a to ni glavno, kajti zavod je bil itak prenapolnjen, ampak to, da ta primanjkljaj odpade za dobri dve tretjini na višje razrede in ako pojde v tem razmerju naprej, imeli bomo višje razrede kmalu prazne. Zakaj pa je vzelo toliko dijakov višjih razredov koncem šolskega leta prostovoljno odhodno klavzulo, gospod ravnatelj!

Za člane «Gorenjskega Sokola» je na razpolago knjižnica s precej raznovrstnim čtivom. Knjige se izposojajo vsak petek od 8.—9. ure zvečer in se morajo menjati oziroma vračati v 15 dneh. Obenem pa se obrača podpisani zbor na člane s prošnjo, da naj vsak, kdor ima kaj knjig na razpolago, tiste njemu blagohotno podari, da se bo na ta način popolnjevala knjižnica z malimi troški. P. n. darovatelji naj blagovole oddati knjige bratu Jankotu Rozmanu. Vaditeljski zbor «Gorenjskega Sokola».

Umrl je včeraj v jutro po skoro štiriletnem bolehanju c. kr. davčni praktikant g. Rudolf Jäger, sin tukajšnjega kavarnarja g. K. Jágra, šele v 21. letu. Lahka mu bodi zemlja!

Tombolo priredi prostovoljno gasilno društvo v Šenčurju pri Kranju v nedeljo dne 6. oktobra na vrtu g. Fr. Kuzalta. Začetek ob treh popoldne. Po tomboli koncert ravnotam. Pri koncertu svira godba kranjskega gasilnega društva. Ob neugodnem vremenu se tombola preloži na prihodnjo nedeljo, dne 13. oktobra, K obilni udeležbi vabi

odbor.

Slovensko bralno društvo v Trziču je na občnem zboru dne 29. m. m. sledeči odbor, obstoječ iz gospodov: predsednik Lenart Klofutar, podpredsednik Mihael Debelah, tajnik Fran Zorec, blagajnik, Josip Vidmar, odborniki Franc Borštnik, Franc Deu, Richard Maly in Rajmund Pollak.

V Križih pri Trziču je dne 1. t. m. ob poltrem zjutraj vpepelil Urbanovo hišo v Sebenjah št. 16 z gospodarskim poslopjem vred. Zgorela je tudi ena krava in dva prašiča. Pravijo, da je gospodar sam zažgal.

Občinski odbor v Škofji Loki je imel 27. septembra svojo sejo, v kateri se je sklenilo sledeče: 1. Pregledovanje računov za leto 1900. Odsek, ki je bil izvoljen v svrhu pregledovanja računov, je našel te popolnoma v redu ter jih odobril. — 2. Poziv c. kr. okrajnega glavarstva, naj prispeva mestna občina letnih 78 kron za nastanjenje okrajnega živinozdravnika, se vzame na znanje in se sklene postaviti za prihodnje leto omenjeno svoto v proračun. — 3. Poročilo o pritožbi g. J. P.-a, kotlarja v Škofji Loki, zoper odlok županstva, glaseč se, da mora g. P. svojo drvarnico in svinjake, katere je postavil brez stavbinskega dovoljenja, odstraniti, se ne ugodni, pač pa se da g. P.-u ukaz, da smejo omenjeni objekti stati do spomladi, a potem jih mora podreti. — 4. Poročilo o vodovodu. Po daljši debati se je na predlog občinskega odbornika g. notarja Niko Lenčeka sklenilo, da se, predno se predlože okrajnemu glavarstvu že izdelani načrti za mestni vodovod, pokliče izvedenca, kateri naj bi konstatiral, jeli smejo opravičeno braniti Staroločani napeljavo vode izpod Križne gore v Loko in da preišče izvir vode pod sv. Lovrencem, za slučaj, ako bi se vodovod zgradil od omenjenega kraja do Loke.

Vremensko poročilo s Kredarice meseca avgusta 1901. Srednji na 0 stopinj C. reducirani zračni tlak je znašal 557.35 mm; najvišji 19. avgusta 561.5 mm, najnižji 27. avgusta 551 mm. Srednja toplina bila je + 5.7 stopinj C, najvišja 5. avgusta + 15.8 stopinj C. najnižja 29. avgusta — 3.4 C. Srednja relativna vlaga 85.3 odstotkov. Prevladovali so sicer severni vetrovi, pa vendar je bilo vreme za turistiko neugodno, ker je bilo v tem mesecu 14 deževnih dni z 228.8 mm padavine ter je

16krat nastopila megla. Trikrat je razsajal vihar. Najboljši dnevi so bili 4., 5., 20. in 21. avgusta.

Surovost. Kapelan v Smledniku, strasten agitator, izvrsten muzik, dober tarokist i. t. d., hoče šolarjem s silo ubiti v glavo krščanski nauk. Večkrat rabi najhujša sredstva, da doseže svoj namen. Tako je letos poleti prišel v neko gostilno. Ko pride neka pastarica v sobo, skoči kapelan k nji in ji z vso silo da zausnico, da se je dekletke jokaje zgrudilo na tla, rekoč: «Ali se bodeš učila krščanske nauka — in potem, ko je dekletke vstalo, dal ji je še par zausnic. Na ta način ta olikanec ne bo opustil svojega političnega fanatizma in namesto politike oznanjeval v cerkvi božjo besedo. — Župljane v Smledniku in sploh povsod pa prosimo, da nam take in enake slučaje vedno naznanjajo.

Bojkot. Župnik Mikš iz Trstenika je prišel pred par dnevi v narodno gostilno v Kranju. Videč ležati na mizi «Slovenski Narod», pokliče natakario in pravi: «Kaj imate pri vas tudi «Slovenski Narod»? Natakario mu hladnokrvno odgovori, da tudi. Nato pa vstane župnik Mikš in pravi: «Če je tako, pa ne pridemo več v vašo gostilno.» — Na ta način hoče sedaj duhovščina bojkotirati narodne gostilne. Mislimo in tudi prepričani smo, da narodnim gostilničarjem ne bo žal, če jih taki fanatični duhovniki ne bodo obiskovali, na drugi strani naj pa tudi njih kuharice ne hodijo v gostilne po «Slovenski Narod», da bi jim bil doma v zabavo, če je že proklet tisti gostilničar, ki je naročen na ta list. — Kakor čujemo, se je menda sedaj vendar usmilil nek gostilničar takih fanatikov in jim priredil posebno sobo v prvem nadstropju, kjer se bodo shajali, dasiravno se bere v pritičju tudi «Slovenski Narod».

V Gorjah je minulo soboto zvečer nastal med fanti pretep, pri katerem je bil fant Jakob Poklukar sunjen z nožem v trebuh. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljano. Malo je upanja, da bi okreval.

Na Kranjskem sploh.

V Ljubljani so minuli teden slovesno otvorili novo deklisko osemrazrednico, krasno poslopje, eno najlepših sol na Kranjskem. Včeraj pa se je otvoril in prometu izročil novi jubilejni most. Novi most stane 270.000 K. Pred kratkim so dobili Ljubljancanje električno železnico, ki jako živahno pospešuje promet v mestu, tako da postaja Ljubljana vedno modernejše mesto.

Osušenje ljubljanskega barja. Vladni svetnik v poljedelskem ministrstvu pride v Ljubljano, da konečno določi načrt in troškovnik za osušenje ljubljanskega barja.

Volilni shod. Gosp. državni poslanec Ivan Plantan je sklical v četrtek volilni shod v Novem mestu, na katerem je poročal o pretečenem zasedanju državnega zbora.

Napredek v pivovarništvu. Gospod F. Fröhlich, pivovarnar na Vrhniki, proizvaja novo vrsto piva «Granat-Porter», ki se obeta tudi pri nas udomačiti kot zimsko pivo. To pivo je popolnoma enako monakovskemu «Spaten» in slovečemu angleškemu pivu «Porter».

Križem sveta.

Mačji davek. Društvo za zaščito živali je v Berlinu podalo na magistrat prošnjo, da se vpelje davek na mačke. Najbrž bi želelo to društvo vsled tega omejiti število mačk, ker so te živali sovražnice ptic, za katere se društvo posebno vnema.

Velikanska steklenica šampanjca. V Dürkheimu bo razstava, na kateri se razstavi velikanska steklenica, v kateri bo prostora za stotisoč navadnih steklenic šampanjca. V podnožju velikanske steklenice bo urejena gostilna.

Razno. V Zagrebu so stavkali dijaki. Več dni jih ni bilo v šolo. — V Petrogradu so osnovali društvo debeluhov. Kdor hoče biti član, mora tehtati najmanj 112 kilogramov. — V Saraingu se je pričel veliki rudarski štrajk. 4000 rudarjev stavka. — V Pragi so obesili dne 26. m. m. morilca lastnega očeta Antonija in Vaclava Slaničko. — Strašen požar je bil v gliškem mestu Balin, kjer je zgorelo 340 poslopij.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu septembru 1901 je vložilo 332 strank K 68.588·79, dvignilo pa 211 strank K 75.896·94, 13 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil K 18.000.—. Stanje vlog iznaša K 2.568.925·53. — Stanje hipotečnih posojil K 1.718.317·72 in denarni promet K 196.394·02.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu septembru je 156 strank vložilo K 61.211·56, 141 strank dvignilo K 54.309·02. 41 strankam se je izplačalo posojil K 43.880.—. Denarni promet K 204.456·23.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu septembru 1901 je 73 strank vložilo 44.600·01 kron. 8 stranki sta vzdignili 1367·32 K. 8 strankam se je izplačalo posojil 4150.—. Stanje vlog K 126.142·54. Denarni promet 104.998·28 kron.

Domača knjižnica.

Poročilo odbora «Dijaske kuhinje v Kranju» za šolsko leto 1900/1901 je pred kratkim izšlo. Iz njega ponašamo, da je dobivalo v «Dijaški kuhinji» tekem leta 113 učencev hrano; koncem leta jih je očitno še 75. Vsem se je izdalo 20.109 kcsil in 18.329 večerij. Podpiranih je bilo 30 iz škofjeloškega, 25 iz kamniškega, 24 iz radovljiškega, 11 iz kranjskega, 4 iz brdskega, po 3 iz tržiškega, kranjsko-gorskega in idrijskega, po 1 iz krškega, litijskega in vrhniškega sodnega okraja. — Prejemkov je bilo 6867·04 K, izdatkov pa 6221·28 K. Na koncu izreka odbor v svojem in podpirane mladine imenu najsrčnejšo zahvalo vsem dobrotnikom, posebno: Visokemu deželnemu zboru kranjskemu, mestnemu zastopu kranjskemu, Kranjski hranilnici v Ljubljani, okrajni posojilnici v Kamniku, hranilnici in posojilnici v Mengišu in občinskimi zastopom: Jesenice, Kamnik, Kovor Lesce, Preddvor, Radomlje, Smlednik, Senčur, Škofja Loka, Spitalič, Voglje in Zminec.

Nov list je začel izhajati v Žalcu na Štajarskem z naslovom «Občinski časnik». Strokovni list za slovensko občine. Prinaša bo kratke dopise o vsaki novi zadevi, o občinskih volitvah, o zgradbi novih sol, občinskih cest, mostov in drugih naprav, o sejnih, letini i. t. d. List toplo priporočamo, ker je koristen in potreben.

Najnovejše vesti.

Ljubljana. Geometer c. kr. ravnateljstva državnih železnic v Beljaku, g. Ferdinand Hansky, je premeščen k ekspozičuri za transiranje na Jesenicah.

Loterijska srečka dne 28. septembra t. l.

Gradec:	23	31	54	45	27
---------	----	----	----	----	----

Tedenski sejem v Kranju dne 30. m. m.

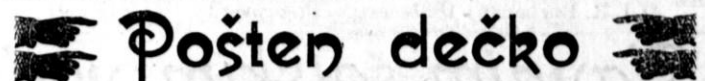
Prignalo se je 66 glav goveje živine, 3 telet, 48 prašičev, 55 ovac, — kozlov, 112 buš. 50 kg: pšenice K 7·75, prosa K 6·50, ovska K 6— do 6·50, rži K 6·50, ajde K 7—, ječmena K 6·50, krompirja K 1·80, fižola (ribniški) K 9—, mandaloni 6·50, koks 9·25, navaden rdeč 8·50, zelen 7— do 8—.

Posamezne številke „Gorenjca“

se prodajajo po 10 vin. v

Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trafika na glavnem trgu;

Radovljici pri g. Otonu Homannu, glavna trafika.

 Pošten dečko

iz dobre hiše, ki je dovršil par gimnazijskih razredov ali pa vsaj ljudsko šolo, se takoj sprejme v trgovino z manufakturnim blagom

Okkultistična pisma.

II.

Čenjena gospa! Človeško truplo s svojimi živci, celicami in možgani, bilo bi nekaká mrtva materija, da tiste ne oživlja neka iskra, atom iz pravira vesoljnega življenja. To mogočno in vseoživljajočo iskro pa imenujemo — duh. Med tem, ko si truplo pridobiva svoj razvoj iz preproste hrane, črpa duh, božja emanacija, svoje moči iz vsemirja in ustvarja občudovanja vredne stvari. Mojster svetov je namreč v svoji neomejeni modrosti in previdnosti obdaril človeka s tajnimi zmožnostmi, ki so več ali manj lastne vsakemu normalno mislečemu človeku. Posebno znatno mesto med takimi zmožnostmi zavzema psihometrija, simpatična vez, ki spaja človeka z vsemirjem, odpirajoč mu vhod k zasledovanju čudežnih fenomenov.

Tedaj psihometrija je zelo važna pojava zagonetnih zmožnosti človeškega duha. Psihometrični fenomeni so bili poznani že v davni dobi; v novejšem času pa jih je zopet zasledil dr. J. Buchanan, profesor v S. Francisku.

Dr. J. Rodes Buchanan je leta 1842 predaval na medicinski fakulteti v Bostonu. Iz zdravstvenega stališča je bil mnenja, da se je treba duševno uglobiti v notranjost bolnika, ako zdravnik resnično hoče spoznati in olajševati bolečine. Na podlagi takega mišljenja je polagal svojim mlajšim v roke zavitke z nepoznanimi in živce razdražujočimi substancami, zahtevajoč od njih, da po okusu ali po drugih živčnih občutkih začutijo ali poznajo vsebino zavitka. S takimi poskusi je že takoj v početku dosegel marsikaj, po daljših zasledovanjih pa je došel do velevažnih rezultatov.

Nekega dne je n. pr. izročil nekemu dijaku zaprto pismo, došlo od imenitne, značajne in dijaku nepoznane osebnosti. Dijak, držeč nekoliko trenutkov pismo v roki, je opisal duševno in telesno stanje pisatelja tako natančno, kakor bi mogel le kdo, ki je z dotičnikom v najintimnejši zvezi. Drugikrat je neki osebi pritisnil na čelo denar iz davno minulih časov. Oseba, na neizmerno začudenje navzočih, je videla in pripovedovala stvari in dogodke iz one dobe, ko je denar krožil v svoji prvotni veljavi med ljudstvom.

Pozneje je Buchanan izvršil še mnogo takih in enakih poskusov, opisavši jih v knjigah in časopisih. Koliko vrednosti je pripisoval svoji iznajdbi, je razvidno iz nastopnega odstavka:

«Psihometrija je razvoj in uporaba transcendentnih moči, spavajočih v človeku. Oni temni svet intelekta, v katerem srečujemo odgovore orakla, razodevanja magnetičnih somnambul, prerokovanja svetnikov, izpričevanja poznavateljev usode, tajnosti polna čutila in momentne vtise — potem misteriozni vplivi gotovih krajev, amuletov in spominkov . . . da, vse to bo pojasnjeno s psihometrijo*».

Buchanan pripisuje vplive predmetov dejstvu, da baje vsaka stvar izpuheta nekak magnetizem, sličen vonjavi cvetlic, ki poseduje na različne osebe različne vplive. Kakor vonjava cvetlic, ravno tako vplivanje izvršuje magnetizem raznih predmetov na senzitivne osebe. Poznano je, da se na nekaterih krajih, prostorih i. t. d. nekateri ljudje ne počutijo dobro, brez da bi si znali tolmaciti to dejstvo. Psihometrija pojasnjuje take hipne vplive s kakim tam izvršenim umorom ali zločinom, kajti magnetizem posameznih oseb, dogodkov in predmetov vpliva na gotove osebe še dolgo časa izza storitve. Pred nekaj leti so uradno zaprli sobo nekega londonskega hotela. V dotični sobi so se trije popotniki usmrtili zaporedoma, to pa na enak način: z britvami so si prerezali vratove. Motivov tem groznim samomorom ni bilo

*) I. R. Buchanan: Psychometry. Predgovor.

mogoče doznati. Tuji so bili imoviti, duševno in telesno zdravi ter, vkolikor se je dognalo po poizvedovanju, brez nesrečnih ljubimskih razmer. Louis Napoleon je pustil podreti neko stražnico, v kateri so se obesili trije vojaki. Zdravniki zatrjujejo vedno in vedno, da je škodljivo zdravju otrok, ako tisti ležijo pri starih osebah, ker se na ta način navzemajo oslabujočega magnetizma; pri tem ko zdravi in krepki ljudje zelo dobrodejno vplivajo na občutke v bližini nahajajočega se bolnika. Živali čutijo iz daljine svojega sovražnika, bližina volkov provzroča tuljenje psov, a sokol katalepsira boječega škranjčka iz precejšnje višočine. Analogije opazamo tudi v rastlinstvu, da, celo v mineralijah.

Toliko o vplivu občnega magnetizma na senzitivne osebe; o življenskem magnetizmu pa Vam sporočim v prihodnjem pismu. Dalje moram omeniti, da poleg magnetične sprejemnosti treba psihometričnemu mediju tudi precej izurjenosti v koncentraciji in meditaciji mišljenja. Pod izrazom koncentracija je namreč umeti stalno mišljenje v enakem smeru, medtem ko meditacija označuje mišljenje v raznovrstnih smerih, kakršne ravno vstvarja volja učenca. Najprvo se je treba uriti v koncentraciji, potem pa pride na vrsto meditacija. Sicer pa so težke take vaje, ker je treba vedno in vedno odstranjevati vsiljujoče se misli ter ponosno iskati v početku namišljeni preduret. Ko učenec enkrat dospe tako daleč v svoji vaji, da lahko brez ozira na vplive zunanjih in notranjih nemirov, obdrži 4—5 minut vedno eno in tisto misel, tedaj šele se pred njegovim duševnim pogledom započnejo širiti prej nepoznane perspektive, ki temeljijo v okkultizmu.

Moč mišljenja je nekaka podlaga skoro vsem okkultističnim vedam. Moč mišljenja je že od nekaj poznana tudi katoliški cerkvi, ki jo je sistematično organizirala v svojo svrhu. Svetovno sloveča teozofinja mrs. Besant zatrjuje*), da vsakokrat, kadar cerkvena vodstva nameravajo kam odposlati svoje misijonarje, zbero višji dostojanstveniki nekoliko mesecev poprej malo število svojih zvestih, da si v duhu predstavljajo dotične kraje in meditirajo o gotovih dogmah. Na ta način pripravljajo iz daljine tuja tla in vzbujajo v tamošnjih prebivalcih naklonjenost naukom misijonarjev. Konec pride.

*) The Theosophical Review. Julij 1901.

Najlepši in najboljši železni

Nadgrobni križi

s kamnom in brez kamna se dobe pri

Wilh. Killer

174-1 v Kranju.

Napis na zahtevanje na lastne troške.

Dva vrta

s sadnim drevjem in nekoliko paše sta

naprodaj v Miljah št. 5 pri Kranju.

Obtaneže se izve pri posestniku g. Antonu Sitarju v Sežici št. 182.

168-2

Slavnim šolskim vodstvom na Gorenjskem!

Pri naročevanju **šolskih tiskovin** naj se blagovolijo slavna šolska vodstva obračati na

 tiskarno v Kranju.

Se udano priporoča z odličnim spoštovanjem

Jv. Pr. Lampret, tiskar v Kranju.

Mestna hranilnica

v Kranju
obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka
katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog: 2,568.925 kron 53 vinarjev. — Stanje hipotečnih
posojil 1,718.317 kron 02 vinarjev. 4—22

Emil Brandt

slašičar v Kranju

naznanja slavnemu občinstvu, da se dobiva od
1. oktobra naprej

prekajena mesnina
(Wurstwaren).

Nadalje priporoča svojo posebno prekupovalcem,
trgovcem in gostilničarjem dobro znano veliko
zalogo vsakovrstnega slašičarskega blaga.

Pošilja se z obratno pošto. — Znatni popust. — Zabo
in poštnina je pri odjemu 5 K prost. 173—1

Dr. Lukan

je danes odpotoval in se vrne prihodnjo
soboto. 170

Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
pisarna na Kongresnem trgu št. 14 tik nunske cerkve
v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2 %
od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.
Hranilnične knjizice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se obrestovanje pretrgalo. 139—6

Vizitnice in kuverte
po zelo nizkih cenah
priporoča Jv. Pr. Lampret v Kranju.

Hočete kupiti prav
dobro slamo-
reznico ali gepelj?

108—14

Obrnite se na skladišče

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)
kjer vselej dobite tudi najboljše mlatilnice, čistilnice
za žito, mlino za žito in sadje, reporeznice, brane
za travnike in stroje drugih vrst, posamezne dele in
klinje. Trambe za vodo in gnojnico, cevi za vodvode,
se tukaj dobijo najceneje.

Predtiskarija **FRANJA MERŠOL** Predtiskarija

LJUBLJANA, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih žen-
skih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin,
krojaških potrebščin ter raznega drobnega blaga — po
zelo zmernih cenah. 158—5
Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih
vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in ceno.

Trgovski učenec

iz poštene hiše se **takoj** sprejme.

Vekoslav Sešek

171

Sodrašica.

Železnato vino	LEKARJA Piccoli - ja v Ljubljani. Dobiva se v lekarnah
krepča malokrvne, nervozne in slabotne osebe	

Edina za-
loga na
Kranjskem
lekarna
Piccoli
pri Angolu-
Ljubljana
dunajska cesta.

Polilitrska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar GABRIEL
PICCOLI v Ljubljani točno, ako se mu pošlje
166a—3 znesek po poštne povzetju.

Doktorja pl. Trnkoczyja

preizkušena zdravilna in redilna sredstva, preizkušena 167—2 že mnogo let, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani.

Najceneje se dobivajo v podpisani lekarni, če se naroča po pošti, odkoder se ta zdravila vsak dan na vse strani sveta z obratno pošto s poštnim povzajem takoj pošiljajo, tudi celo samo jeden komad z natančnim navodilom o uporabi.

Za stidilne gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotne, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja doktorja pl. Trnkóczyja **Kakao sladni čaj** priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Zavojček (cetrtilne vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja **Želodčne** kaplice. Izborna sredstvo za zelodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, bolest utušujoče, tek vzbujajoče, čisti zelodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice odvajalne, zelodec čistilne. Čistijo zelodec, odvajajo blato, odpravljajo napenjanje in zabasanje zelodca brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Skatlja 42 h, šest skatljic 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Skatlja 80 h, tri skatlje 2 K.

Prsni, plučni in kašljev sok ali zelišni sirup, prirejen z lahko raztopljivo apnenim železom, utušuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov cvet (protinski cvet, Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utušujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka.

Živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo zreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščiji redilni in krmilni prašek.

Varstveno in dijetlično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsté. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo en kos od teh sredstev, tedaj se tudi omenjeni en kos pošlje takoj s poštnim povzajem.

Tinktura za kurja očesa,

Preizkušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, zuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb

p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev i. t. d. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Varstvena znamka.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenke v najboljših kakovostih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1861.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stranišč in kopelnih naprav od preproste do najfiniješe izvršbe proti jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno.

114—17

Glinaste peči,
štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
v Ljubljani.

73—25

Večkrat premizano!

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

85—24

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, l. moravska mehanična tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča

83—24

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno. Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Zaloga „Belske kisle vode“

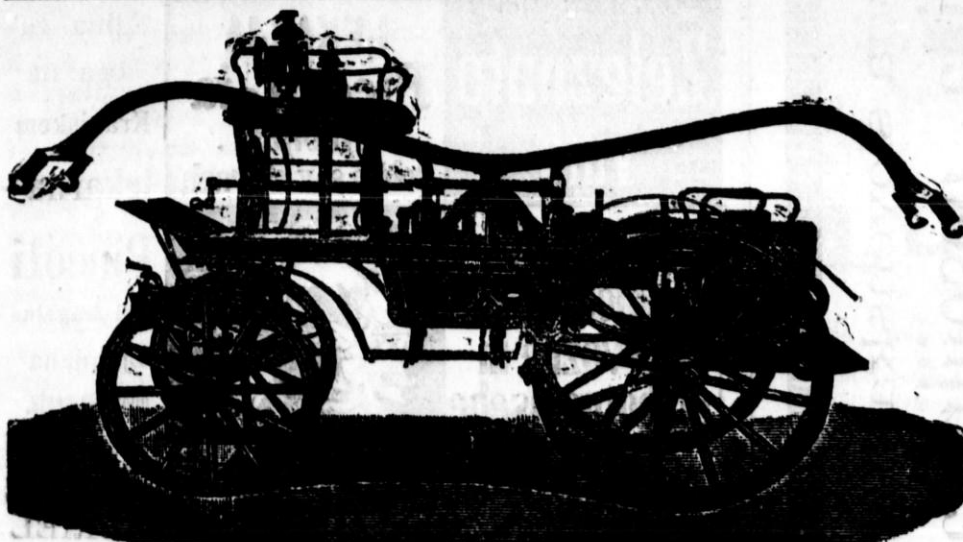
(Vellacher Sauerbrunnen)

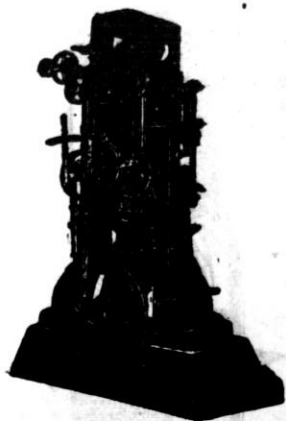
1—19

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

G. Tönnies

Ljubljana 66—25

tovarna za stroje, železo
in kovinolitnica

priporoča kot posebnost vse vrste

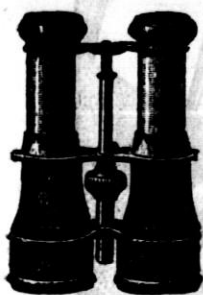
žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, pod trančo št. 1

priporoča
svojo veliko

zalogo vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih dalnogledov, kakor tudi
vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila
točno in ceno. 67—27

Andrej Boucon

159—5 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoj in
frankovano.

Tvrdba R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Špitalske ulice šte. 5

naznani da je že popolnoma založena z

jesenskim in zimskim blagom.

Posebno omeni o svoji jako veliki sukneni zalogi
za moške, kakor kamgarn, stof, ševiot, gorenjsko
sukno i. t. d., katero blago prodaja po krojaških
cenah, toraj cenejši kakor povesod drugod.

Omenim nadalje tudi, da je v zalogi najnovejše
blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah od 30
kr. naprej. Tudi imam prav lepe parhete, kambrike,
kotenine, cvilh za postelje, koce, odeje i. t. d.

V vseh vrstah rut vedno zadaje novosti. Toraj
povabim sl. občinstvo na nakup, da se prepriča o posebno
ugodnih cenah, o dobrem blagu in prijazni potrebi.

172—25

Spoštovanjem R. Miklauc.

Najceneji in najboljši poljedelski stroji

dobé se pri

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vedno velika zaloga gepeljnov, slamo-
reznic, mlatilnic, čistilnic, jekle-
nih plugov in sploh vse potrebščine za
poljedelstvo. 69—25

Tudi vsakovrstna železnina kakor železo,
traverze, železniške šine, kuhinjska oprava,
razno orodje za rokodelce i. t. d.

Alojzij Kraczmer

Prva in največja tvrdka za
prodajo in izposojevanje glasov-
virjev.

Ljubljana

sv. Petra cesta št. 20.

Velika zaloga kratkih klavirjev in
pianinov največje popolnosti tako
glede na glas, konstrukcijo kakor na
trajnost v jako okusni opremi vseh
slogov. 115—14

Špecialiteta: pianini z moderatorjem.

Vedna zaloga preigranih klavirjev po najnižjih cenah. — Zavod
za uglaševanje in popraviljanje klavirjev vseh vrst. — Najnižje cene
za izposojevanje.

Na deželo se tudi izposojuje.

FRAN DETTER LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156—6

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo v zlie
njih izborno ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109—17

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago strugarkega izdelka,
97—21

kakor

kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj
se obrne na

Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje
po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 164—3

Lekarna „pri zlatem orlu“

Ljubljana, Jurčičev trg 2

M. ph. Mardetschläger, lekar in kemik, J. SVOBODE nasl.
80—25 čevljarski most.

Kupite ali naročite po pošti iz te lekarnе sledeča pripoznana
domača sredstva:

Dunajske želodečne srčne kapljice, krč tolažljive, 1 steklenica
20 h, 6 stekl. 1 K.

Zelodečne kapljice. 1 stekl. 20 h, 3 stekl. 1 K.

Odvajalne kroglice, v plehastih škatuljah à 40 h, 3 škatlje 1 K.
Tinktura zoper kurja očesa in flaster zoper kurja očesa in trdo
kožo à 40 h, 60 h, 80 h.

Fluid za vnanje drgnjenje, zoper trganje, pomirljivo sredstvo 1 ste-
klenica 1 K.

Trpotčev sok, kašelj pomirljiv, 1 stekl. 1 K.

Prašek zoper kašelj, sliz razkrajajoč, 1 škat. 40 h in 1 K.

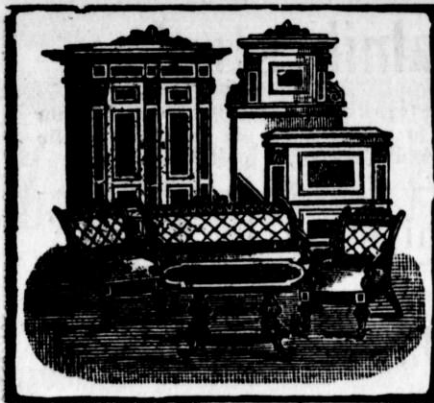
Železo-kroglice v sladkorju ali oblatih delajo in pomnožujejo kri,
1 K in 2 K.

Kina-železo-Malaga za slabotne in bolne osebe, 1 stekl. 2 K.

Kapljice za zobe, pomirljivo sredstvo, steklenica 20 h in 40 h.
Najboljše in pravo ribje olje, steklenica 70 h in 1 K, pri odkupu
6 steklenic zaračuni se samo 5 steklenic.

Nadalje se priporoča redilna štupa za živino, za rogato, za
prašiče in konje v škatuljah 60 h in odprto pol kile 1 K.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrocev, posteljne vloge, zrcal, podob,
otročjih vozčkov, nastoljacev, počl-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opravo 54—29

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastonj in poštine prosto.

Prodaja tudi na obroke.

Razpošiljanje točno.

Adolf Hauptmann

tovarna 53—29

oljnatih barv, firmežev, lahov
in kleja

v Ljubljani.

Ilustrovani cenik brezplačno in poštine prosto.

Vsaka
gospodinja
in mati

se mora blagrovati,
katera rabi z ozirom
na zdravje, varčnost
in dobri okus Kath-
reiner-Kneippovo—
sladno kavo (pristno
samo v znanih isvir-
nih zavitkih). —

Ferd. Sekovanič

BLED (Gorenjsko).

79—25

Trgovina s špecerijskim in galanterijskim
blagom, z vinom in likerji, delikatesami in
prekajenim mesom. — Najboljša praška in
kranjska domača plečeta, gorenjsko sirovo maslo.
— Zaloga najboljše emajlirane kuhinjske po-
sode, porcelana in stekla. — Norimberška in
lesena roba, srajce, ženske in moške nogavice,
ovratnike, manšete, čevlje za gospe, dame
in otroke. — Kneippove sandale, kopalne če-
pice in vse potrebščine za hribolazce.

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina
domača tovarna

cikorije,
figove kave,
kanditov,
kandiranega sadja
in konserv

priporoča priznano dobre in cene
svoje izdelke. 68—27

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejeman za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni,
za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom.
stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. —
Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru.
Uredništvo in upravnštvo se nahaja v hiši šte. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnina
reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo,